

gemeente
Het Hogeland

Nota beleidskader voor subsidiebeleid Het Hogeland

Gemeente Het Hogeland

Leens,
januari 2020

Inhoudsopgave.

	pagina
1. Aanleiding	3
2. Kaders	3
2.1. Gemeentelijk kader en bevoegdheidsverdeling	3
2.2. Juridisch kader; algemene wet bestuursrecht (Awb)	5
2.3. Financieel kader en subsidiestructuur	5
3. Afbakening	6
3.1. Overheidsopdracht – subsidie	6
3.2. Subsidie in de zin van Awb	7
3.3. Geen subsidie volgens Awb	8
3.4. Garantstelling en lening	8
3.5. Uitvoeringsovereenkomst	8
3.6. Subsidie en de wet Bibob	9
4. Beleidskaders	10
4.1. Ontwikkelingen	10
4.2. Visie	11
4.3. Uitgangspunten	11
4.4. Doelstelling	13
4.5. Uitwerking in subsidieregels	13

1. Aanleiding

De nieuwe gemeente Het Hogeland is met ingang van 1 januari 2019 een feit; ontstaan uit een fusie van de vier gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsum.

Het Hogeland kent 52 dorpen. Meer dan 270 organisaties ontvangen jaarlijks subsidie van de gemeente. In totaal wordt er in 2019 een bedrag van ca. 3,3 miljoen besteed aan subsidies. Dat is inclusief subsidies aan zwembaden, muziekscholen, bibliotheken, cultureel erfgoed, peuterspeelzalen, instanties (welzijnsinstellingen, Halt, Lentis etc), verenigingen (dans, muziek, dorpen, jeugd, sport, dorpshuizen), ouderen, leefbaarheid en incidentele subsidies.

De vier voormalige gemeenten kenden een verschillend subsidiebeleid, vastgelegd in vier verschillende subsidieverordeningen, - kaders en subsidieregels.

Na de fusie per 1 januari 2019 dienen deze verschillen in subsidiebeleid geharmoniseerd te worden tot één gemeentelijk subsidiebeleid van Het Hogeland.

Door middel van de Algemene subsidieverordening Het Hogeland (ASV) is inmiddels een regeling vastgesteld voor het subsidieproces. (Raadsbesluiten 2.2.2019 en 19.9.2019)

Deze nota vormt het kader voor het subsidiebeleid van de gemeente Het Hogeland en is daarmee de basis voor de onderliggende subsidieregelingen, die nader worden begrensd door middel van subsidiedefinities. Het kader voor het subsidiebeleid wordt gevormd door de inhoudelijke ontwikkelingen neergelegd in het Collegeprogramma van de nieuwe gemeente Het Hogeland, de ontwikkelingen in het sociaal domein (decentralisatie en transformatie), de veranderende rol van de overheid en de trend om subsidiebeleid meer in samenhang te brengen met thema's als sociale samenhang, participatie en zelfredzaamheid.

Ingegaan wordt op de gemeentelijke, juridische en financiële kaders (hoofdstuk 2), de afbakening van subsidie ten opzichte van opdracht en andere vormen van gemeentelijke ondersteuning (hoofdstuk 3) en de subsidiebeidskaders met visie en uitgangspunten, die de basis vormen voor de onderliggende subsidieregelingen (hoofdstuk 4).

2. Kaders.

2.1. Gemeentelijk kader: bevoegdheidsverdeling.

Subsidiebeleid is geen doel op zich, maar een instrument om door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen te bereiken. Die beleidsdoelstellingen zijn veelal opgenomen in beleidsnota's op deelterreinen, in de gemeentebegroting en in het coalitieprogramma. In het subsidiebeleid van gemeente Het Hogeland zijn drie hiërarchische lagen voor subsidieverlening van belang (Figuur 1).

Bevoegdheidsverdeling.

Algemene Subsidieverordening (ASV).

De bovenste laag betreft de inmiddels vastgestelde Algemene Subsidieverordening (ASV). Hierin staan de juridische voorwaarden voor het al dan niet verlenen van subsidie. De verordening beschrijft de essentiële onderdelen van het subsidieproces: de aanvraag, de verlening, de aanvraag tot vaststelling en de afrekening van de subsidie. Dit is nodig in het kader van de artikel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb): subsidies. Doelen van een verordening zijn rechtszekerheid en duidelijkheid; de rechten en plichten van de subsidieaanvrager en ontvanger moeten gewaarborgd worden.

Beleidsnota.

Onder deze laag is plaats voor de beleidsnota zoals die voor u ligt. In deze beleidsnota worden de uitgangspunten voor subsidie gegeven door de raad van gemeente. De gemeenteraad stelt daarmee het beleidskader vast voor het algemeen subsidiebeleid. De beleidskaders vormen de leidraad voor de beoordeling van subsidieaanvragen. De ontwikkeling van beleidskaders is een dynamisch proces. Bestaande beleidskaders worden geëvalueerd en bijgesteld, nieuwe beleidskaders worden toegevoegd. Op diverse beleidsterreinen worden kader stellende beleidsnota's door de raad vastgesteld. Al deze nota's vormen de inhoudelijke uitgangspunten voor de subsidieregels. De financiële kaders stelt de raad jaarlijks vast met de gemeentebegroting.

Orgaan:	besluit over:	besluit over:
Raad	ASV (proces) + Subsidiebeleid algemeen	Beleidsnota's; specifiek
College	Subsidieregels algemeen	Subsidieregels; specifiek

Figuur 1: Verantwoordelijkheidsverdeling subsidiebeleid.

Subsidieregels.

Het college is vervolgens verantwoordelijk voor de uitvoering van het vastgestelde gemeentelijk beleidskader door de raad en ook voor de uitvoering van het subsidieproces. Het algemene subsidiebeleid raakt vele onderdelen van het brede terrein binnen de gemeente. Hieromtrent stelt het college subsidieregels vast, die onderdeel uitmaken van het algemene subsidiebeleid (artikel 3 ASV). Daarmee is het college aan zet om de onderliggende subsidieregels per beleidsterrein op te stellen. Omdat beleid voortdurend in ontwikkeling is en daarmee ook de criteria van het verlenen van subsidie kunnen wijzigen, is het van belang om de mogelijkheid te behouden specifieke subsidieregels toe te voegen. In deze subsidieregels is dan bepaald in welke gevallen en onder welke omstandigheden subsidie verstrekt kan worden. Deze structuur en systematiek is bestendig tegen invloeden van tijd en veranderingen.

De ASV in combinatie met deze nota met algemene beleidskaders en een subsidieregeling voor bepaalde activiteiten vormt samen een wettelijk voorschrift op basis waarvan de subsidies kunnen worden verstrekt.

Subsidieloket.

Bij de uitvoering van de subsidieregels wordt voorgesteld te werken met een subsidieloket. Met dit loket zorgen we ervoor dat alle subsidieaanvragen op één centraal punt in de organisatie binnenkomen, worden behandeld (toegewezen of afgehandeld) en procedures

worden bewaakt. Dit bevordert de uniformiteit, kwaliteit, efficiëntie, effectiviteit en klantvriendelijkheid.

Mandatering.

Het college kan verantwoordelijkheden mandateren aan de ambtelijke organisatie. Dit om het besluitvormingsproces rondom individuele subsidies te bespoedigen. De ambtelijke organisatie voert het subsidieproces uit volgens de subsidieverordening. Bij eventuele afwijkingen op het beleid besluit het college.

2.2. Juridisch kader; Definitie

De wettelijke grondslag voor het verstrekken van subsidies is gelegen in titel 4.2. van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Subsidies zijn geen doel op zichzelf, maar een middel om een beleidsdoel te verwezenlijken. Dit blijkt uit de hele opzet van de subsidietitel, maar vooral uit de definitie van 'subsidie' in artikel 4:21 van de Awb. Daarin is bepaald dat de subsidie voor bepaalde (dat wil zeggen concreet aangeduide) activiteiten wordt verstrekt. Niet de subsidieontvanger of het bedrag staan centraal, maar de te subsidiëren activiteiten.

Definitie van subsidie (4:21 Awb)

De definitie van 'subsidie' staat in artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Subsidie is een materieel begrip: als aan alle vier hierna genoemde elementen van die definitie is voldaan, dan is er sprake van subsidie. Het gaat om de volgende vier elementen:

- 1) Er is een aanspraak op financiële middelen. Er is geen sprake van subsidie als er goederen of diensten worden verstrekt (bijvoorbeeld de gemeente stelt gratis een zaal ter beschikking voor een vergadering van een vereniging; of inwoners kunnen gratis planten bij de gemeente afhalen om hun betegelde tuin te vergroenen); Soms wordt iets subsidie genoemd, terwijl dat volgens de definitie niet zo is. Omgekeerd komt ook voor: er is sprake van een bijdrage of een uitkering, maar het gaat in feite om een subsidie.
- 2) Deze financiële middelen worden verstrekt door een bestuursorgaan (in de zin van artikel 1:1 van de Awb);
- 3) De financiële middelen worden verstrekt voor bepaalde activiteiten van de aanvrager. Dat wil zeggen dat de bestedingsrichting van tevoren duidelijk omschreven moet zijn. Een uitkering voor levensonderhoud is geen subsidie.
- 4) Het mag niet gaan om betaling voor goederen of diensten die aan het bestuursorgaan geleverd worden. De betaling aan de aannemer die het gemeentehuis opknapt is geen subsidie.

Artikel 4:23, eerste lid, van de Awb schrijft voor dat een subsidie in principe gebaseerd moet zijn op een wettelijk voorschrift en dat daarin de te subsidiëren activiteiten zijn omschreven. Dit is anders in incidentele gevallen, als de subsidie voor ten hoogste 4 jaar wordt verstrekt. Er kan sprake zijn van een incidenteel subsidie, wanneer er geen wettelijk voorschrift is vastgesteld op het terrein waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft, maar toch behoefte bestaat aan subsidiering van de betreffende activiteit.

2.3. Financieel kader

Op grond van artikel 189 gemeentewet brengt de gemeenteraad voor alle taken en activiteiten jaarlijks de bedragen op de begroting die hij daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden. De gemeentebegroting is

daarmee het kader voor jaarlijks te voeren subsidiebeleid. Ontwikkelingen in het uit te voeren beleid zijn daardoor integraal onderdeel van de jaarlijkse Planning & Control – cyclus. Omdat subsidies zijn opgenomen in meerdere programma's zal een korte samenvatting van het subsidiebeleid en een overzicht van alle in de begroting opgenomen subsidies gepresenteerd worden in een afzonderlijke subsidieparagraaf. Deze paragraaf bevordert het inzicht in de aard en de omvang van de verstrekking en kan tevens de basis zijn voor een besluit van het college tot het instellen van een subsidieplafond.

Zoals hiervoor beschreven betekent dit dat het subsidiebeleid is onder te verdelen in 8 programma's overeenkomstig de gemeentebegroting. Deze structuur vormt het beleidskader voor het toekennen van subsidies.

Vastgestelde structuur in de gemeentebegroting:

1. Veiligheid
2. Bereikbaarheid
3. Economie & Werkgelegenheid
4. Leefbaarheid & voorzieningen
5. Sociaal Domein & Volksgezondheid
6. Ruimtelijke Ordening, Wonen & Duurzaamheid
7. Burger & Bestuur
8. Bedrijfsvoering

Deze structuur vormt het kader, waarbij beleid aan de raad wordt voorgelegd op verschillende onderdelen, zoals bijvoorbeeld het dorpsuizenbeleid, volksgezondheidsbeleid, sport- en kunst en cultuurbeleid. De raad stelt daarmee op meerdere terreinen beleid vast, die binnen deze structuur past. Vervolgens vormt dit weer de basis voor de onderliggende subsidieregels, die worden vastgesteld door het college. Zie figuur 1.

3. Afbakening subsidie

3.1. Subsidie – opdracht

Subsidie is op vele verschillende manieren vorm te geven. Steeds vaker wordt er gekozen voor een vorm die in meer of mindere mate verplichtingen creëert voor de aanvrager van de subsidie. Hierdoor vervagen de grenzen tussen de bestuursrechtelijke subsidieverhouding en de aanbestedingsplichtige overheidsopdracht. Desondanks is het belangrijk, ter voorkoming van Europese sancties, een helder onderscheid te kunnen maken tussen de overheidsopdracht en de subsidiebeschikking.

Definitie overheidsopdracht

Overheidsopdracht (artikel 2 sub 5 e.v. richtlijn 2014/24, art.2 richtlijn 2014/25 en art. 1.1. Aanbestedingswet = Schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die tussen een of meer ondernemers en een of meer aanbestedende diensten is gesloten en die betrekking heeft op de uitvoering van werken, de levering van producten of de verlening van diensten in de zin van de richtlijn.

De verschillen tussen de overheidsopdracht en subsidie zijn in de volgende tabel schematisch weergegeven.

	Overheidsopdracht	Subsidiebeschikking
1.	Definitie in artikel 2 sub 5 e.v. richtlijn 2014/24, art. 2 richtlijn 2014/25 en art. 1.1. Aanbestedingswet = de schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die tussen een of meer ondernemers en een of meer aanbestedende diensten is gesloten en die betrekking heeft op de uitvoering van werken, de levering van producten of de verlening van diensten in de zin van de richtlijn.	Definitie in artikel 4:21 Awb (Algemene wet bestuursrecht) = de aanspraak op financiële middelen door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.
2.	Tweezijdige rechtshandeling (aanbod en aanvaarding, wederkerigheid, prestatie en tegenprestatie).	Eenzijdige rechtshandeling (subsidiebeschikking; in beginsel geen prestatieplicht).
3.	Uitvoeren van werken, leveren van diensten of goederen door derden aan de overheid, meestal ten behoeve van de uitvoering van eigen taken van het bestuursorgaan. Er is vaak een markt voor de activiteiten. Concurrentiestelling in principe mogelijk. Voor opdrachtnemer gaat het om een commerciële activiteit.	Vaak voor activiteiten die te maken hebben met het 'algemeen belang', waarbij subsidieverstrekker (vaak) belang heeft bij (het in stand houden van) activiteiten van de individuele aanvrager ten behoeve van derden. Concurrentiestelling op een markt vaak niet goed mogelijk.
4.	Initiatief bij opdrachtgever, die zijn behoefte stelt en formuleert in programma van eisen (PvE) waarna een aanbesteding volgt.	Initiatief bij subsidieaanvrager, die behoefte aan subsidie moet aantonen; door aanvraag gaat subsidieprocedure lopen.
5.	Bij niet nakoming overeenkomst: nakoming overeenkomst kan worden gevorderd. Afdwingbaarheid van de overeenkomst. Afspraken gemaakt onder bezwarende titel (d.w.z. tegen betaling (tegen geld of op geld waardeerbaar). Bij de oplevering van het eindproduct/dienst gaat het eigendom vaak over naar de opdrachtgever en wordt sterker gestuurd op de formulering van de inhoud ervan.	Bij niet nakomen subsidiecriteria: lagere subsidie of nihil vaststelling en terugvorderingsmogelijkheid wegens onverschuldigde betaling. Prestatie tegenover subsidie niet of beperkt afdwingbaar. Hoe meer resultaatverplichtingen zijn vereist of zijn vastgelegd in een aan de subsidiebeschikking gekoppelde uitvoeringsovereenkomst (zie ook art. 4:36 Awb), hoe eerder een subsidie de richting van overeenkomst opgaat.
6.	In principe vergoeding van de kostprijs opdrachtnemer plus winstmarge mogelijk.	Vergoeding deel van de kosten (geen vergoeding winst mogelijk).
7.	Betaling voor aan opdrachtgever geleverde goederen of diensten.	Vooraf stimuleringsbijdrage (ter ondersteuning beleid of bevordering algemeen belang), levering (werkzaamheden of diensten) niet per se aan subsidieverstrekker.

Tabel: overheidsopdracht – subsidie.

3.2. Subsidie in de zin van de Awb.

▪ Bijdrage in jaarlijkse exploitatie

De gemeente kan in bepaalde gevallen een organisatie in stand houden door middel van een bijdrage in de jaarlijkse exploitatie. Dit is conform de definitie van subsidie.

▪ Subsidie aan koepelverenigingen

Bij subsidie aan koepelverenigingen wordt een financiële bijdrage verstrekt zodat de koepelvereniging deze subsidie kan onderbrengen bij kleinere organisaties met eenzelfde

doel. Dit is conform de definitie van subsidie. Wel dient beoordeeld te worden of de activiteiten van de koepelvereniging in voldoende mate zijn gespecificeerd, zodat deze niet een veelheid variërende activiteiten met verschillende doelen betreft.

- Kredieten, leningen en garanties

De gemeente kan in bepaalde gevallen, en onder voorwaarden, een lening verstrekken. Een lening door de overheid tegen een niet-marktconform tarief valt in principe onder het subsidiebegrip, als deze vertrekt wordt voor bepaalde activiteiten. Ook kan de gemeente in bepaalde gevallen en ter uitoefening van de publieke taak een garantstelling geven op het eigen vermogen van een organisatie, teneinde te voorkomen dat de organisatie door onvoorziene tegenvallers in financiële problemen komt. Van garanties is bijvoorbeeld sprake als de overheid rente en aflossing garandeert van een krediet dat door een bank aan een derde is verstrekt. Een dergelijke subsidieverhouding eindigt als de derde zijn verplichtingen nakomt, zonder dat er daadwerkelijk geld wordt uitgekeerd. Een garantie is subsidie onder de opschortende voorwaarde dat zich een onzekere gebeurtenis voordoet.

3.3. Geen subsidie in de zin van de Awb.

- Bijdrage in het beschikbaar stellen van middelen anders dan financiële middelen.

De gemeente kan een bijdrage verlenen in uren of materieel. Er kan dan gedacht worden aan een keer extra maaien van een grasveld waarop een activiteit gaat plaatsvinden. Het beschikbaar stellen van uren is geen aanspraak op financiële middelen, zoals de eerste voorwaarde van de definitie aangeeft. Bij materiaal kan gedacht worden aan hekwerken, oprijplaten etc. De definitie van subsidie ziet, in de eerste voorwaarde, alleen op financiële aanspraken en niet op aanspraken in natura. Het tegen niet kostendekkende tarieven beschikbaar stellen van materialen, velden of zalen is juridisch gezien dus geen vorm van subsidie.

- Sponsoring

Sponsoring is ondersteuning van een activiteit in beginsel in ruil voor publiciteit. Het is bij sponsoring van belang dat het niet slechts gaat om een financiële bijdrage, maar tevens om een wederdienst. Wanneer het een wederdienst betreft kan niet worden voldaan aan de vierde voorwaarde van de definitie.

3.4. Garantstelling en leningen

Over het verstrekken van leningen, waarborgen en garantstellingen heeft de gemeenteraad op 27 november 2019 beleidsregels vastgesteld. Daarin is ook ingegaan op de uitoefening van de publieke taak. Dit staat opgenomen in de "Nota met beleidsregels publieke taak leningen en garanties gemeente Het Hogeland" en vormt als zodanig mede het subsidiebeleid voor zover de garantstellingen en leningen ook subsidies zijn. De nota dient als achterliggende informatie bij deze nota.

3.5. Uitvoeringsovereenkomsten

In bepaalde gevallen kan worden overgegaan tot het opstellen van uitvoeringsovereenkomsten.

Als het van groot belang is dat de activiteit wordt uitgevoerd en de verplichtingen worden nagekomen, kan het bestuursorgaan de subsidie verlenen onder

de voorwaarde dat er een uitvoeringsovereenkomst wordt gesloten, artikel 4:36, eerste lid, van de Awb. In artikel 4:36, tweede lid, van de Awb is bepaald dat in die overeenkomst de verplichting kan worden opgenomen dat de subsidieontvanger de gesubsidieerde activiteiten uitvoert. De uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten is dan afdwingbaar via de burgerlijke rechter. Met een uitvoeringsovereenkomst heeft het bestuursorgaan dus meer grip op de uitvoering.

De uitvoeringsovereenkomst staat naast de subsidiebeschikking. Zaken zoals de omschrijving van de activiteiten zelf, de verplichtingen, het subsidiebedrag of de berekening daarvan moeten in de beschikking zelf staan. Als de uitvoeringsovereenkomst dient om de subsidieontvanger te verplichten de activiteit uit te voeren, dan kunnen de meer gedetailleerde bepalingen over de manier waarop de activiteit wordt uitgevoerd daarin worden opgenomen.

Het overgaan tot het opstellen van een uitvoeringsovereenkomst is maatwerk en afhankelijk van aard en omvang van de organisatie en activiteit. Het college besluit in voorkomende gevallen tot het opstellen van een uitvoeringsovereenkomst.

3.6. Subsidie en de Wet Bibob.

De Wet Bibob (Wet Bevordering IntegriteitsBeeoordelingen Openbaar Bestuur) geeft de overheid de mogelijkheid om zich te beschermen tegen het ongewenst/onbewust faciliteren van criminele activiteiten.

- Het doel van de wet is het voorkomen dat de overheid criminaliteit faciliteert.
- De effecten zijn: preventieve werking, "schoonhouden" van de branche en voorkomen van oneerlijke concurrentie.

De gemeente neemt in het kader van subsidie geregeld (subsidie)besluiten ten gunste van rechtspersonen en natuurlijke personen. De gemeente kan op grond van de Wet Bibob toetsen of er risico bestaat dat:

- a) uit criminele activiteiten verkregen of te verkrijgen voordelen worden benut of
- b) strafbare feiten worden gepleegd

Gemeente Het Hogeland kan in voorkomende gevallen de betrokkene(n) bij een subsidieaanvraag toetsen in het kader van de Wet Bibob. Indien feiten en omstandigheden er op wijzen of redelijkerwijs doen vermoeden dat de betrokkene in relatie staat tot strafbare feiten, kan worden besloten dat de subsidieaanvraag wordt afgewezen of ingetrokken.

4. Subsidiebeleidskaders

4.1. Ontwikkelingen

In de afgelopen jaren is een aantal ontwikkelingen zichtbaar die van belang zijn voor subsidieverlening door gemeenten. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk om nieuwe kaders te stellen voor het subsidiebeleid.

Fusie.

In de voormalige vier gemeenten waren vier verschillende subsidiebeleidskaders van toepassing. Deze verschillen moeten na de fusie worden opgeheven. In deze nota is één gemeentelijk beleidskader voor subsidies uitgewerkt, geldend voor Het Hogeland. Dit betekent dat er verschillen overbrugd zullen moeten worden; verschillen die historisch terug te leiden zijn naar een van de vier vorige gemeenten.

Collegeprogramma

Zoals aangegeven in het Collegeprogramma wordt op dit moment op veel beleidsterreinen nieuw beleid ontwikkeld. In ontwikkeling en voorbereiding zijn o.a. beleidsnota's op het gebied van jeugdhulpverlening, zorgvisie, programma transformatie Sociaal Domein, preventief gezondheidsbeleid, armoedebelaid, beleidsvisie schuldhulpverlening, beleidsplan Wet Inburgering Nieuwkomers, sportnota, bibliotheekbeleid, nota toerisme en recreatie, dorpsbudgetten, kunst en cultuurvisie.

Mede gelet op het feit dat er nog veel beleid in ontwikkeling is, wordt vooruitlopend hierop in dit subsidiebeleid een aantal algemene uitgangspunten geformuleerd, die het kader van het subsidiebeleid zullen vormen. Op basis hiervan worden nadere subsidieregelingen opgesteld en vastgesteld door het college. (zie figuur 1).

Nieuwe taken op het gebied van het sociaal domein.

De decentralisatie van taken op het gebied van jeugd, zorg en participatie heeft gevolgen voor de inhoudelijke ontwikkelingen in het sociaal domein. Doel is dat iedereen naar eigen vermogen kan meedoen in de samenleving. Belangrijk uitgangspunt is de versterking van de verantwoordelijkheid van de burger en diens omgeving. De overheid zal daarbij meer dan voorheen het uiteindelijke vangnet zijn als burgers niet meer in staat zijn om de regie over het eigen leven te voeren. Voorliggende voorzieningen moeten daarbij als eerste worden benut en voorkomen moet worden dat onnodig een beroep wordt gedaan op relatief dure individuele voorzieningen. Algemene voorzieningen in de directe leefomgeving en aansluiten bij de sociale verbanden zijn van belang voor de leefbaarheid in de dorpen. Daarbij wordt er van uitgegaan dat de lokale gemeenschap zélf zaken organiseert en realiseert.

In vervolg hierop dient het subsidiebeleid meer in samenhang gebracht te worden met deze ontwikkelingen. Dit houdt in dat er met de komst van deze taken meer accent komt te liggen op de inzet en stimuleren van activiteiten die een bijdrage leveren aan het behoud van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en preventie, het voorkomen van isolement, bevordering van gezondheid en veiligheid.

Rol van de overheid.

Er zijn ontwikkelingen die van invloed zijn op de rol van de lokale overheid in relatie tot het maatschappelijk veld. Voor het subsidiebeleid leidt dat tot de wens om duidelijker te sturen op effecten en resultaten. Niet het in stand houden van organisaties is het doel, maar het subsidiëren van **activiteiten**, die bijdragen aan deze effecten en resultaten. De relatie tussen de lokale overheid en maatschappelijke organisaties krijgt daarbij een ander karakter, waarbij het minder vanzelfsprekend wordt dat de overheid alle problemen kan oplossen. Het Collegeprogramma en Coalitieakkoord vormen de basis van het nieuwe subsidiebeleid. Zo geeft het besluit om het dorpsbudget in te stellen een ontwikkeling aan naar meer eigen

verantwoordelijkheid van maatschappelijke organisaties en burgers. De regeling Dorpsbudget is door het college vastgesteld en per 1 januari 2020 in werking getreden.

De fusie, nieuwe gemeente, ontwikkelingen in het sociaal domein en de veranderende rol van de overheid maken het opstellen van nieuwe kaders voor het subsidiebeleid noodzakelijk.

Momenteel worden veel subsidies vanuit de voormalige gemeenten verstrekt op basis van 'historie' en in veel gevallen is niet meer te herleiden waarom er voor bepaalde activiteiten wel en andere geen subsidie wordt verstrekt. Ook is het in sommige gevallen lastig om te achterhalen waar de hoogte van het subsidiebedrag op gebaseerd is. Dit vraagt om een samenhangend beleidskader. Er is behoefte aan heldere kaders en sturing.

4.2. Visie

We willen dat iedereen mee kan doen in de Hogelandster samenleving, omdat dit belangrijk is voor onze inwoners, maar ook voor de samenleving als geheel. Het is belangrijk dat onze inwoners meedoen en participeren op alle mogelijke manieren, zoals in werk, sport, onderwijs, cultuur. We stimuleren dat alle inwoners mee kunnen doen aan onze samenleving en zich kunnen ontwikkelen en kunnen groeien binnen onze gemeente.

We stimuleren daarbij zowel de sociale cohesie in de dorpen als het sociale en menselijke kapitaal van onze inwoners. We willen een toegankelijke gemeente zijn voor onze inwoners. (Collegeprogramma 'Doar gruit en bluit!')

Subsidie als middel

Via subsidie geeft de gemeente sturing aan het bereiken van gemeentelijke doelen en ambities. Dit doet zij door inwoners, vrijwilligersorganisaties en instellingen in staat te stellen om binnen het beleid passende activiteiten te realiseren. Subsidies zijn een middel en geen doel op zich. Om voor subsidie in aanmerking te komen, moeten de gesubsidieerde activiteiten een bijdrage leveren aan de realisatie van de gemeentelijke doelen.

4.3. Uitgangspunten voor subsidiebeleid

Als kader voor het subsidiebeleid en de onderliggende subsidieregels, worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Uitgangspunten:

- **Subsidiëring van activiteiten**

Het subsidiebeleid gaat ervan uit dat alleen activiteiten, die uitvoering geven aan het gemeentelijk beleid, voor subsidie in aanmerking komen. Dit betekent dat instellingen of organisaties op zichzelf niet subsidiabel zijn, ook is duidelijk dat er zonder organisaties geen activiteiten kunnen bestaan.

- **Deregulering en vereenvoudiging**

In het nieuwe subsidiebeleid wordt gestreefd naar deregulering, het vereenvoudigen van de regels en het beperken van administratieve lasten voor de subsidieaanvragers en voor de gemeente. Er wordt gekozen voor eenvoudige subsidieberekeningen met een minimaal aantal componenten. Er wordt gebruik gemaakt van een standaard aanvraagformulier. Er worden niet meer gegevens opgevraagd dan nodig voor de behandeling van de aanvraag of

vaststelling van de subsidie. Onnodige beoordelingscriteria worden geschrapt en de verantwoordingslast wordt aangepast aan de omvang van de subsidie.

- **Gelijkheid en transparantie.**

Activiteiten met een min of meer gelijke doelstelling zullen op gelijke wijze worden gewaardeerd. De basis vormt een zo rechtvaardig mogelijk subsidiebeleid.

- **Samenwerking.**

Samenwerking versterkt de gemeenschapszin. Samenwerking verbindt mensen en organisaties en kan leiden tot bijzondere initiatieven waarbij soms ook inhoudelijk activiteiten en verschillende disciplines elkaar versterken. Ook biedt het kansen om efficiënter te werken. De gemeente wil samenwerken van onderop stimuleren en mogelijk maken.

- **Subsidie op basis van vertrouwen.**

Als uitgangspunt van het toekennen van subsidies gaan we uit van het vertrouwen dat de activiteiten ook daadwerkelijk uitgevoerd worden waarvoor de subsidie is aangevraagd. Dit betekent dat we kiezen voor een actieve meldingsplicht voor de aanvrager als niet (meer) kan worden voldaan aan de eisen die gelden voor de betreffende subsidie. Dit geldt voor subsidietoekenningen tot € 5.000,-.

- **Zorgvuldigheid en waar nodig een overgangstermijn.**

Overeenkomstig de voorschriften van behoorlijk bestuur dient er zorgvuldig gehandeld te worden. Dit betekent dat bij de behandeling van aanvragen zorgvuldig wordt onderbouwd wat er met een aanvraag wordt gedaan. Ook bij een afbouw van de subsidie wordt een afbouwregeling gehanteerd met een overgangstermijn.

- **Relatie tussen gemeentelijk beleid en subsidiëring van activiteiten.**

Subsidiëren van activiteiten moet geen automatisme zijn. Er moet altijd een relatie zijn en blijven bestaan met het gemeentelijk beleid dat is vastgesteld voor een specifiek beleidsterrein.

- **Inclusie**

Inclusief beleid houdt rekening met alle uitsluitingsgronden: leeftijd, gender, seksuele voorkeur, beperking, etniciteit en religie.

Inclusie in subsidiebeleid realiseren we door het creëren van een gelijk speelveld voor alle aanvragers. Het subsidiebeleid bevordert dat alle aanvragers gelijke kansen hebben in de subsidierondes. Aanvragen zullen beoordeeld worden of ze inclusie bevorderen.

Formulieren zullen worden onderzocht, indien nodig aangepast en vooroordelen worden uit informatie gehaald.

- **Subsidieplafonds**

Het college is bevoegd om subsidieplafonds vast te stellen en een verdeelsysteem te ontwikkelen door middel van subsidieregels. Het is de rol van het college om aan te geven wat subsidiabel is en hoe het budget verdeeld wordt. Dit gebeurt op basis van de Algemene subsidieverordening, het vastgestelde subsidiekader, de gemeentebegroting en de afzonderlijk beleidsnota's van de raad.

Inhoudelijke uitgangspunten.

De inhoudelijke uitgangspunten voor het subsidiebeleid zijn geformuleerd in de notitie Kaderstelling Harmonisatie Subsidiebeleid, vastgesteld door de gemeenteraad op 18 september 2019.

Besloten is de volgende inhoudelijke uitgangspunten als kader te hanteren:

1. Het subsidiebeleid is gericht op:
 - a. de inwoners van Het Hogeland
 - b. het bevorderen van de leefbaarheid
 - c. het versterken van de sociale cohesie
 - d. het leveren van een bijdrage aan de gemeentelijke (beleids-) doelstellingen
2. Geen sponsorbeleid uit te werken voor Het Hogeland.
3. De Gemeentebegroting als uitgangspunt te hanteren voor het te voeren financieel beleid op het gebied van subsidies.

4.4. Doelstelling subsidiebeleid

Bovenstaande uitgangspunten leiden tot een aantal doelstellingen in dit het beleid. In hoofdlijnen gaat het om de volgende:

- Ondersteunen van activiteiten die bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen.
- Centrale thema's zijn het bevorderen van de leefbaarheid en het versterken van sociale cohesie.
- Ondersteuning vindt plaats door middel van subsidie, waarbij meer dan voorheen wordt uitgegaan van zelfwerkzaamheid.
- Eenvoudig waar het eenvoudig kan.

4.5. Uitwerking subsidiebeleid in subsidieregels.

Met het vaststellen van deze uitgangspunten, visie en doelstelling voor het subsidiebeleid worden de kaders voor het subsidiebeleid voor Het Hogeland vastgesteld. Overeenkomstig het gestelde in hoofdstuk 2 over de verantwoordelijkheidsverdeling werkt het college met deze beleidskaders de nadere subsidieregels uit per beleidsonderdeel en stelt deze vast. De beleidskaders dienen daarbij als basis.